

## 6

# Opkomende en toekomstige technologieën

Opkomende en toekomstige technologieën

Aan de orde is het **tweeminutendebat Opkomende en toekomstige technologieën (CD d.d. 30/01)**.

**De voorzitter:**

We gaan door met het derde onderwerp. Dat valt ook onder de verantwoordelijkheid van de staatssecretaris. Dat betreft het tweeminutendebat Opkomende en toekomstige technologieën. Ik ga als eerste het woord geven aan de heer Six Dijkstra, die het woord voert namens NSC. Gaat uw gang.

De heer **Six Dijkstra** (NSC):

Dank u wel, voorzitter. Ik heb van mijn kant twee moties op dit onderwerp.

---

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

van mening dat het risico op het doorsluizen van gevoelige overheidsinformatie of persoonlijke data van burgers naar producenten van AI-technologie om veiligheidsredenen zo klein mogelijk moet worden gemaakt;

overwegende dat steeds meer hoogwaardige AI-toepassingen in staat zijn om lokaal te draaien zonder daarbij in verbinding te staan met de systemen van de producent;

verzoekt de regering om als overheidsbeleid te hanteren dat AI-modellen in principe lokaal op overheidssystemen moeten draaien, met uitzondering van de gevallen waarin dat niet mogelijk is of er zwaarwegende redenen zijn om dat niet te doen;

verzoekt de regering in gesprek met decentrale overheden te gaan om te onderzoeken hoe dit in alle overheidslagen de norm kan worden,

en gaat over tot de orde van de dag.

**De voorzitter:**

Deze motie is voorgesteld door het lid Six Dijkstra.

Zij krijgt nr. 1293 (26643).

De heer **Six Dijkstra** (NSC):  
Dan de tweede motie.

---

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

van mening dat de overheid voor haar informatiesystemen en hoogtechnologische toepassingen als AI en cloud moet aansturen op het realiseren van een hogere mate van digitale autonomie;

overwegende dat dit enkel mogelijk is wanneer er sprake is van samenhangend overheidsbeleid en een duidelijke centrale coördinatie daarop;

verzoekt de regering om het Coördinatiebesluit organisatie, bedrijfsvoering en informatiesystemen rijksdienst uit te breiden, zodanig dat de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties kaders kan vaststellen ter bevordering van de digitale autonomie van de informatiesystemen van de ministeries, en in verband met het bevorderen van de digitale autonomie eisen kan stellen aan voorzieningen die door alle of een daarbij aangegeven deel van de ministeries zullen worden gebruikt,

en gaat over tot de orde van de dag.

**De voorzitter:**

Deze motie is voorgesteld door het lid Six Dijkstra.

Zij krijgt nr. 1294 (26643).

Hartelijk dank. Dan is het woord aan de heer Krul, die spreekt namens de CDA-fractie. Gaat uw gang.

De heer **Krul** (CDA):

Voorzitter. De panelen op het wereldtoneel verschuiven. De lijn vertroebelt tussen enerzijds de belangen van techgiganten en anderzijds de democratische rechtsorde. Dat zien we vooral in Amerika gebeuren. Dat baart het CDA zorgen. We zien namelijk inmenging in het buitenlandse beleid en de afhankelijkheid van de Nederlandse overheid van de technologieën die door deze reuzen worden bedacht.

Voorzitter. Het is tijd dat we daar iets tegenoverstellen. Dat kan ik hier niet meteen bewerkstelligen, maar ik denk wel dat we een eerste stap kunnen zetten. Daarom dienen wij één motie in.

---

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat er in de VS met de verkiezing van Trump een tech-oligarchie lijkt te ontstaan, waarbij CEO's van big tech vergaande economische en politieke invloed verwerven, van wie Elon Musk het belangrijkste gezicht is;

constaterende dat er geen overzicht bestaat van de zakelijke relaties tussen de Nederlandse overheid en bedrijven gelieerd aan Musk;

overwegende dat zo'n overzicht inzicht kan geven in de Nederlandse afhankelijkheid van bedrijven gelieerd aan Elon Musk en de daarbij behorende economische invloed en de risico's die dat met zich meebrengt;

verzoekt de regering een overzicht van alle zakelijke relaties tussen de Nederlandse overheid en bedrijven gelieerd aan Elon Musk met de Kamer te delen,

en gaat over tot de orde van de dag.

**De voorzitter:**

Deze motie is voorgesteld door het lid Krul.

Zij krijgt nr. 1295 (26643).

Dank u wel. Dat was de termijn van de Kamer. We schorsen voor vijf minuten. Daarna krijgen we een appreciatie van de staatssecretaris op de drie ingediende moties.

De vergadering wordt van 10.47 uur tot 10.55 uur geschorst.

**De voorzitter:**

Ik heropen de vergadering. Aan de orde is het vervolg van het tweeminutendebat Opkomende en toekomstige technologieën. We zijn toe aan de termijn van het kabinet. Ik geef het woord aan staatssecretaris Digitalisering en Koninkrijksrelaties.

**Staatssecretaris Szabó:**

Voorzitter. Dank u wel. Er zijn drie moties ingediend tijdens dit tweeminutendebat.

Allereerst de motie op stuk nr. 1293 van de heer Six Dijkstra, over lokaal draaiende AI-modellen. Ik heb daar goed naar gekeken. Als de tekst zo blijft staan, moet ik 'm ontraden. Lokaal draaien is namelijk onuitvoerbaar, omdat er onvoldoende capaciteit is. Misschien is die er in de toekomst wel, maar nu nog niet; we zijn die capaciteit aan het opbouwen. Maar ik wil de motie wel oordeel Kamer geven als ik 'm als volgt mag lezen: als er zwaarwegende redenen voor zijn, draaien we lokaal.

**De heer Six Dijkstra (NSC):**

Dus u wilt 'm eigenlijk omdraaien, en zeggen "als er zwaarwegende redenen voor zijn, dan draaien we wel lokaal". Dat is dan wel een andere motie; dat is niet wat hier staat. Kan de staatssecretaris dan ingaan op de vraag waarom dit niet kan? Er zijn heel veel kleine, lokale modellen die dit tegenwoordig gewoon kunnen doen. Wat maakt dat dit niet mogelijk is?

**Staatssecretaris Szabó:**

Maar als er grotere lokale modellen zijn waarvoor dit niet mogelijk is, kan ik niet de toezegging doen dat alles lokaal gedraaid moet gaan worden, vandaar deze nuance. En nogmaals: die capaciteit gaat de komende jaren groeien, dus dan lost het probleem zich hopelijk vanzelf op.

**De heer Six Dijkstra (NSC):**

Ik houd 'm nog even aan, voorzitter.

**De voorzitter:**

Oké.

Op verzoek van de heer Six Dijkstra stel ik voor zijn motie (26643, nr. 1293) aan te houden.

Daartoe wordt besloten.

**De voorzitter:**

Oké, dank.

**Staatssecretaris Szabó:**

Dan de motie op stuk nr. 1294, over het Coördinatiebesluit. Die geef ik oordeel Kamer.

Dan kom ik op de motie op stuk nr. 1295, over de heer Musk. Die moet ik helaas ontraden. Of niet helaas, maar die moet ik ontraden. Het is toegestaan om zaken te doen met bedrijven zolang er geen wetten en regels worden overtreden. Als er wet- en regelgeving wordt overtreden, zal er worden ingegrepen. Dan wordt de samenwerking beëindigd. Het beleid is om altijd te zorgen voor een brede marktbenadering, zodat verschillende bedrijven zich kunnen inschrijven of offertes uit kunnen brengen. Te strenge afhankelijkheid van één leverancier moet daarbij vanzelfsprekend worden vermeden. Daarvoor wordt op dit moment een "IT-sourcing"-strategie geschreven. Ik heb wel heel goed geluisterd naar de indiener, de heer Krul. Zoals u weet, ben ik bezig met de Nederlandse Digitaliseringsstrategie. Een van onze hoofdthema's daarbij gaat over onze autonomie en onze soevereiniteit. Ik streef er dus naar om meer gebruik te maken van Nederlandse en Europese producenten. Punt.

**De heer Krul (CDA):**

Terwijl iedereen het logisch vindt dat ambtenaren niet mogen werken met DeepSeek, vinden we het aan de andere kant wel heel normaal dat de allernieuwste marineschepen worden uitgerust met Starlink. Ik vind het naïef, maar goed. De appreciatie verbaast mij een beetje, want dit is feitelijk gewoon een informatieverzoek. Dan zou ik zeggen: twee woorden; artikel 68. Dat wil ik gewoon neerleggen hier. Ik doe een informatieverzoek aan het kabinet om een overzicht te geven van de contracten tussen de bedrijven die gelieerd zijn aan de heer Musk en de Nederlandse overheid.

Dat informatieverzoek doe ik dan bij deze, via u, voorzitter, aan het kabinet. Dan is het prima dat de motie ontraden wordt, maar dan blijft dit verzoek gewoon staan.

**De voorzitter:**

Heeft de staatssecretaris nog een reactie?

**Staatssecretaris Szabó:**

Ik zal ernaar kijken of dat praktisch uitvoerbaar is en of we die informatie wel of niet boven tafel kunnen krijgen. Dat

zal de eerste actie worden naar aanleiding van uw informatieverzoek.

**De voorzitter:**

Dan blijft het oordeel op de motie "ontraden", begrijp ik.

Staatssecretaris **Szabó:**

Ja.

**De voorzitter:**

Maar die komt wel in stemming, net als de andere moties. We zijn aan het einde ... O, de heer Buijsse heeft nog een vraag.

De heer **Buijsse** (VVD):

De motie op stuk nr. 1294, over het Coördinatiebesluit, gaat erover dat de minister van Binnenlandse Zaken meer ruimte krijgt om bepaalde dingen te regelen. Is dat geverifieerd binnen het kabinet?

Staatssecretaris **Szabó:**

Het antwoord op deze vraag hebben we voorbereid.

**De voorzitter:**

Dat is een bevestiging. O, meneer Krul?

De heer **Krul** (CDA):

Ik zou mijn motie, in afwachting van mijn informatieverzoek, nu even willen aanhouden.

**De voorzitter:**

Heel goed.

Op verzoek van de heer Krul stel ik voor zijn motie (26643, nr. 1295) aan te houden.

Daartoe wordt besloten.

De beraadslaging wordt gesloten.

**De voorzitter:**

Dan blijft er nog maar één motie over waarover we gaan stemmen. Dat is de tweede motie van de heer Six Dijkstra. Dat doen we op 4 maart, de dinsdag na het reces. Dank aan de staatssecretaris. We gaan een ogenblik schorsen. Daarna gaan we door met een tweeminutendebat over online kinderrechten. We verwachten daar ook nog een andere bewindspersoon bij. We zijn dus een kort ogenblik geschorst.

De vergadering wordt van 10.59 uur tot 11.13 uur geschorst.